

STR ATE GIE

ROZVOJE
2023 - 2033

OBEC
TRNOVÁ

1. Úvod

2. Analytická část

2.1. Historie obce

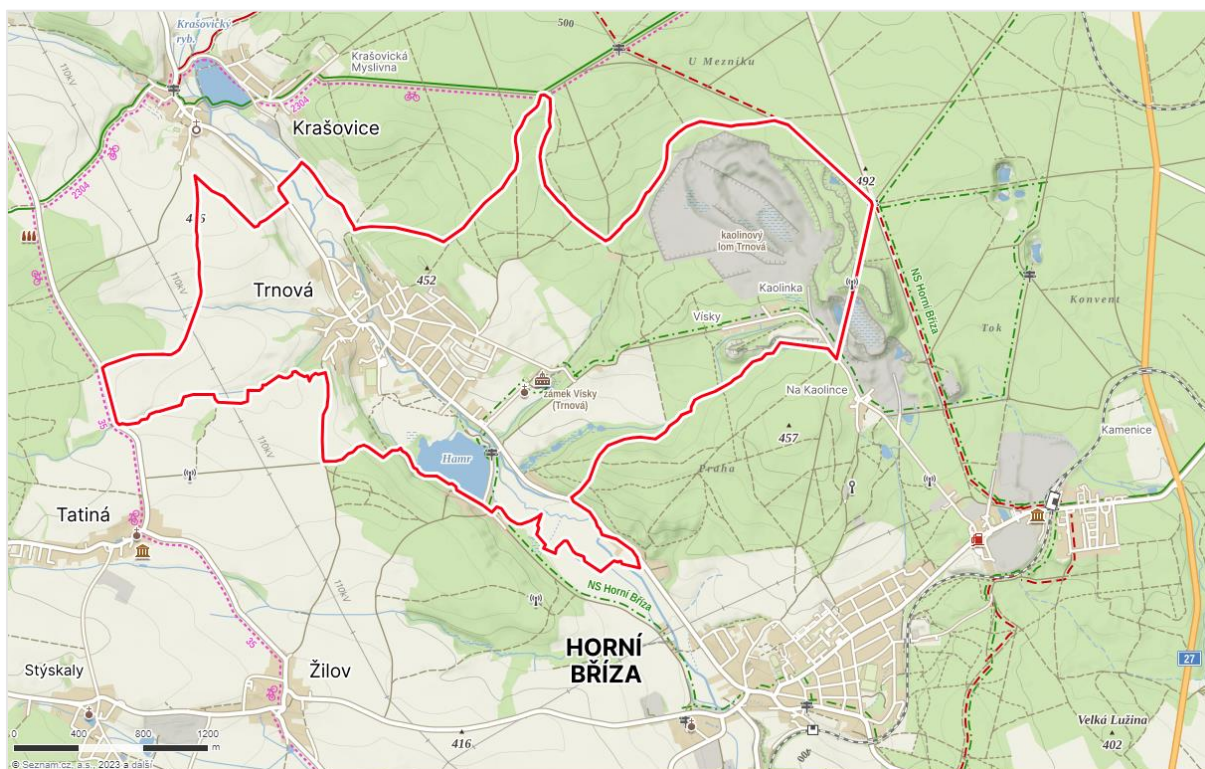
Ves Trnová je poprvé připomínána roku 1181, ovšem oblast byla osídlena již v pravěku, jak dokládají nalezená žárová pohřebiště při severním okraji obce. Koncem 12. století byla v majetku tepelského kláštera, později dle pramenů držel ves Půta z Gutštejna (1379). Během husitských válek byla ves vypálena a po polovině 15. století Trnová připadla k všerubskému panství. Brzy poté roku 1520 koupil díl trnovska Petr z Kokořova a o 40 let později byla část vsi koupena Šebastiánem Markvartem z Hrádku. Roku 1623 bylo bělské panství Markvartů z Hrádku zabaveno a prodáno Vilémovi z Vřesovic. Po třicetileté válce k roku 1656 zde bylo 6 stavení, 1 chalupník a 2 pusté dvory. Ve dvoře č. 2 je situováno roubené stavení, pravděpodobně nejstarší stojící stavba ve vsi.

Asi 1 km od vsi se nachází dvůr Vísky, ve středověku tvrz a ves zvaná Ježlovy (k roku 1386 uváděn Jetřich Seděmín na Ježlově). Na počátku 16. století byly již Ježlovy pustinou. Roku 1520 je získal Petr z Kokořova spolu se vsí Trnová. V letech 1680 – 1690 dal tehdejší majitel zdejšího obchodu František Steinbach vykácet na pustině Ježlovy les a postavit zde poplužní dvůr, ovčín a myslivnu, nazývané od té doby Vísky. Klasicistní novostavba patrového zámku s balkónem byla vystavěna tehdejším majitelem dvora Josefem Rábem nad rozlehlým hospodářským dvorem Vísky. Objektu předcházela barokní zámeček z 2. poloviny 17. století. Je to obdélná, patrová budova s úzkým, výrazným rizalitem v obou hlavních fasádách. Okolo záměčku se rozkládá park. Objekt je od roku 1995 v soukromém vlastnictví, byl opraven a doplněn o jezdeckou halu a venkovní jízďárnu.

Až do roku 1927 fungovala nedaleko od zámeckého areálu kaolínová továrna, využívající místní ložisko kaolínu, objevené již v 80. letech 19. století. Po těžbě černého uhlí zde zůstaly rozlehlé odvalové haldy a pod částí obce se nalézají štolky.

2.2. Poloha a dostupnost obce

Obec Trnová se nachází severozápadně od města Horní Bříza v okrese Plzeň-sever ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Nýřany. Od krajského města Plzně je obec vzdálená cca 15 km severním směrem. Kromě centrální části obce Trnová je její součástí také sídlo Vísky.

Zdroj: mapy.cz

Dopravní napojení obce na komunikace vyššího řádu umožňuje silnice III. třídy III/1806 Záluží – Horní Bříza – Loza doplněná sítí místních komunikací. Dopravní obslužnost území zajišťuje poměrně frekventovaná autobusová linka Plzeň – Horní Bříza – Dolní Bělá – Manětín – Nečtiny v kombinaci s železniční dopravou na trati č. 160 Plzeň – Žatec s možností přestupu z autobusové linkové dopravy ve stanici v Horní Bříze.

Obec má rozlohu 6,5 km² a třetinu její výměry tvoří lesy. Pozemky spadající do zemědělského půdního fondu (tj. orná půda, trvalé travní porosty, zahrady, ovocné sady, vinice a chmelnice) zaujímají 42 % z celkové plochy obce. Poměrně vysoký podíl tvoří také vodní plochy – 3,5 %, a to díky 12 ha rybníku Hamr. Vysoký podíl ostatních ploch (19 %) je způsobený přítomností rozlehlého kaolinového lomu a písečných hald v okolí Vísek.

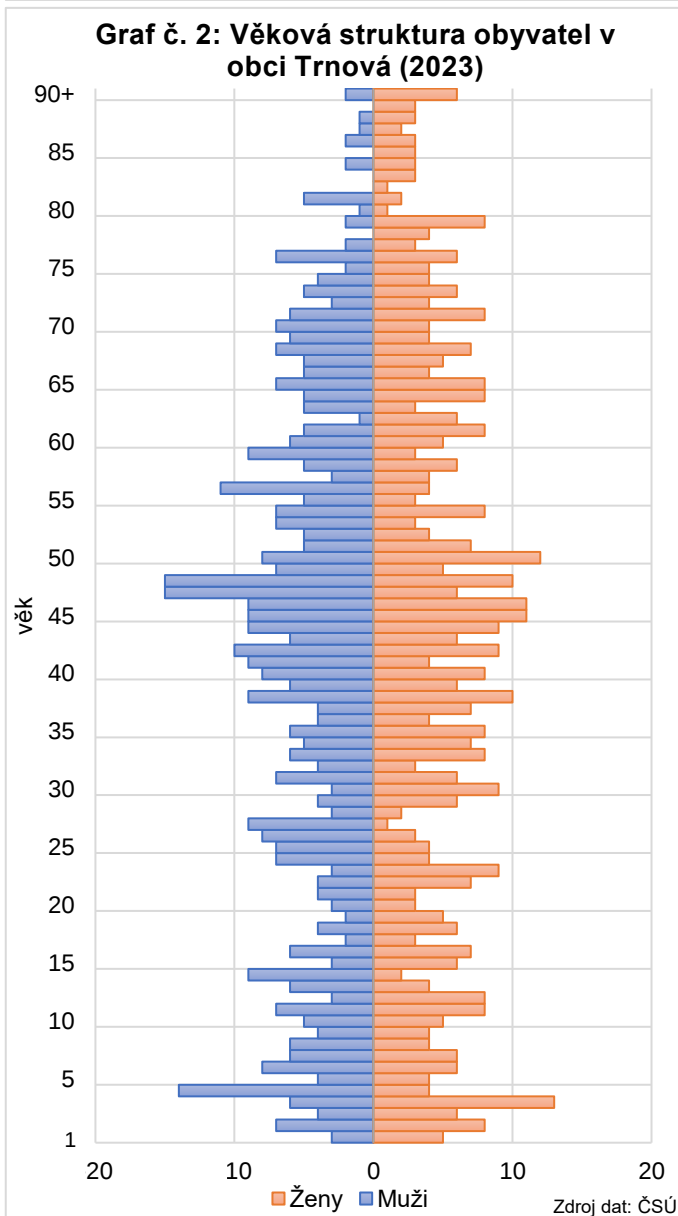
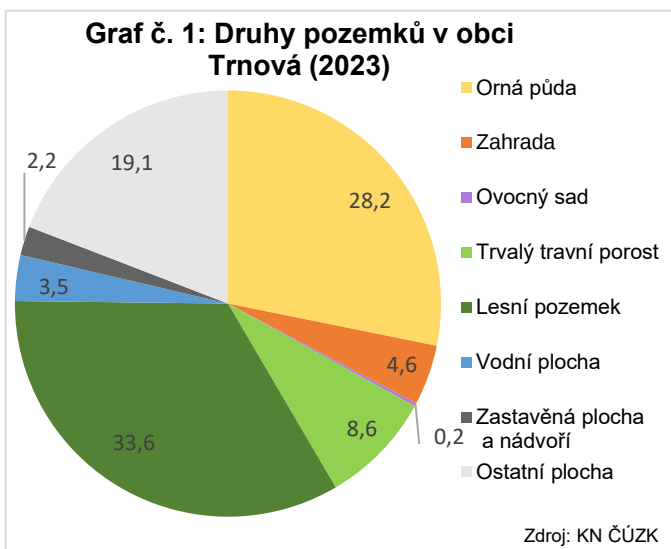
2.3. Obyvatelstvo a bydlení

2.3.1. Obyvatelstvo

V současné době (k 1. 1. 2023) žije v obci Trnová 977 obyvatel. V posledních letech docházelo k poměrně velkému nárůstu počtu obyvatel – od roku 2001 se populace obce zvýšila o více než 20 %. K nárůstu počtu obyvatel dochází zejména díky migraci, která se v posledních 10 letech pohybuje kolem 17 přistěhovalých osob na 1000 obyvatel za rok. Naopak přirozený přírůstek (tj. rozdíl počtu narozených a zemřelých osob) byl ve stejném období mírně záporný, neboť průměrně v letech 2013-2023 činil - 2,5 na 1000 obyv./rok.

Ve struktuře obyvatel podle věku silně dominují lidé v produktivním věku (15 – 64 let), kteří tvoří více než 60 % populace. Děti mladší 15 let a senioři nad 65 let pak tvoří zhruba stejně početné skupiny kolem 19 %. Věkovou strukturu podrobně popisuje věková pyramida na grafu č. 2.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva starších 15 let je význačná vyšším podílem osob s ukončeným středním vzděláním s výučním listem (40 %, Ø v Plzeňském kraji je 33 %). Naopak podíl osob s nejvýše dosaženým základním vzděláním nebo bez vzdělání je poměrně nízký (11 %, Ø Plzeňského kraje 14 %). Úplné střední vzdělání s maturitou má 31 % obyvatel a dokončené vysokoškolské vzdělání 11 % obyvatel.

V obci hospodaří celkem 265 domácností, z nichž v necelé polovině žije alespoň 1 závislé dítě. Průměrný počet dětí v jedné domácnosti je 0,74 a celkový počet členů domácnosti 2,5 osoby. Asi čtvrtina všech domácností je jednočlenná. Podíl ovdovělých osob je cca 10 %.

2.3.2. Bydlení

Intenzita výstavby je v obci poměrně vysoká. V posledních 10 letech (2013 – 2023) bylo průměrně dokončeno 9 nových bytů na 1000 obyvatel. Zároveň je v obci i poměrně vysoká obydlenost bytů (tj. je v bytě hlášena alespoň jedna osoba k trvalému pobytu). Podíl neobydlených bytů činí cca 20 %, ovšem část z nich je využívána k rekreaci. Většina bytů je obývána svými majiteli a jen 3 % bytového fondu obce jsou pronajímána.

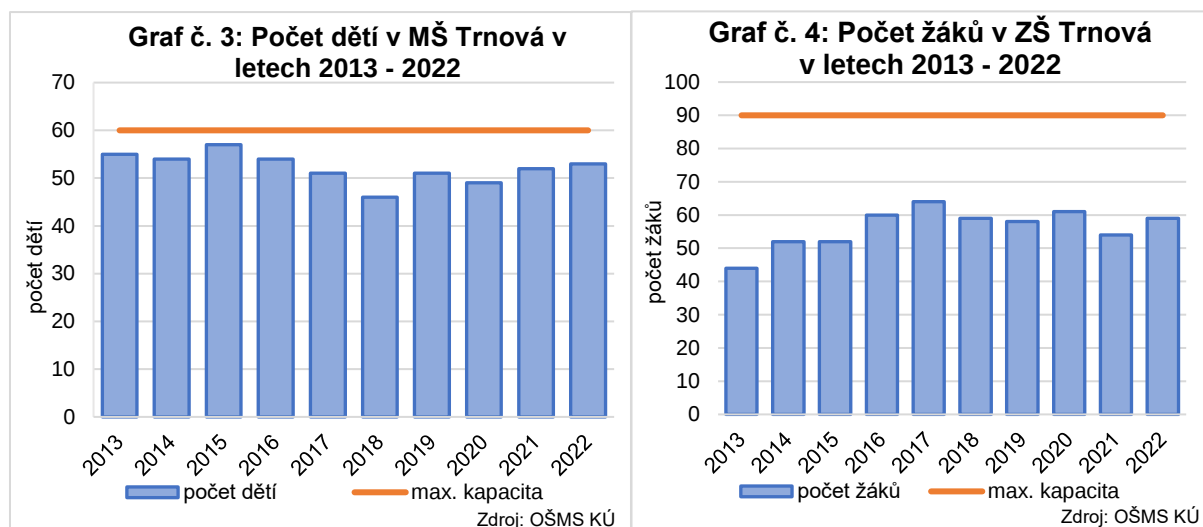
Naprostá většina domů je napojena na obecní kanalizaci (88 %). Z veřejného vodovodu odebírá pitnou vodu téměř 75 % domů a zbývající domy vodu čerpají z vlastních zdrojů. K plynovodu jsou připojeny dvě třetiny domů. Nejčastěji používaným zdrojem energie k vytápění domů je plyn (44 % domů), dřevo (18 %) a uhlí (15 %). Obnovitelné zdroje (tj. tepelná čerpadla a solární energie) jsou využívány v 7,5 % domů.

2.4. Občanská vybavenost a služby

2.4.1. Školství, kultura a sport

Integrovaná základní škola a mateřská škola Trnová zajišťuje jak předškolní vzdělávání, tak základní vzdělávání na 1. stupni. Mateřskou školu navštěvovalo ve školním roce 2022/2023 celkem 53 dětí ve 3 třídách. Maximální povolená kapacita MŠ je 60 dětí a jak je vidět na grafu č. 3, dlouhodobě je kapacita naplněna téměř z 90 %.

Základní škola v Trnové je neúplná a poskytuje vzdělání na 1. stupni. Ve školním roce byly otevřeny 3 třídy a školu navštěvovalo 59 žáků. Celková kapacita školy činí 90 žáků a v posledních letech je naplněna z cca 60 %. Graf č. 4 ukazuje vývoj počtu žáků v období 2013 – 2022.

Pro trávení volného času lze v obci využít obecní knihovnu, dětská hřiště a několik sportovišť. Obec disponuje fotbalovým hřištěm se zázemím a tenisovým kurtem. Působí zde TJ Trnová se 3 oddíly (fotbal, stolní tenis a cvičení). Další volnočasové aktivity a pořádání sportovních i kulturních akcí zajišťují také místní spolky. Kromě mysliveckého spolku a sboru dobrovolných hasičů zde působí ochotnické divadlo Trnovský umělecký spolek TRUS či Základní organizace chovatelů poštovních holubů.

2.4.2. Zdravotnictví a sociální služby

Základní lékařská péče je občanům poskytována ve zdravotním středisku v sousední Horní Bříze (praktický lékař pro dospělé, pediatr, zubní lékař, gynekolog, internista), případně v nedaleké Plzni je dostupná veškerá zdravotní péče včetně specialistů.

V obci působí dětský domov specializovaný na péči o děti v předškolním věku od 1 do 6 let. Jako rozšířenou službu nabízí logopedickou ambulanci pro veřejnost a pobyt pro matky s dětmi v mimořádných životních situacích.

Dále v obci najdeme i soukromý domov pro seniory a domov se zvláštním režimem Residence Trnová s celkovou kapacitou 100 lůžek. Pobytová sociální služba je rozdělena na 10 pokojů (tj. 20 lůžek) domova pro seniory a 80 lůžek v domově se zvláštním režimem.

2.4.3. Komerční služby

V obci Trnová je možné nakoupit potraviny a další základní zboží ve 3 prodejnách (COOP, večerka a prodejna smíšeného zboží). Dále je zde provozována restaurace a pizzerie. V obci je také v provozu pobočka Pošty a výdej zásilek soukromého přepravce v prodejně smíšeného zboží.

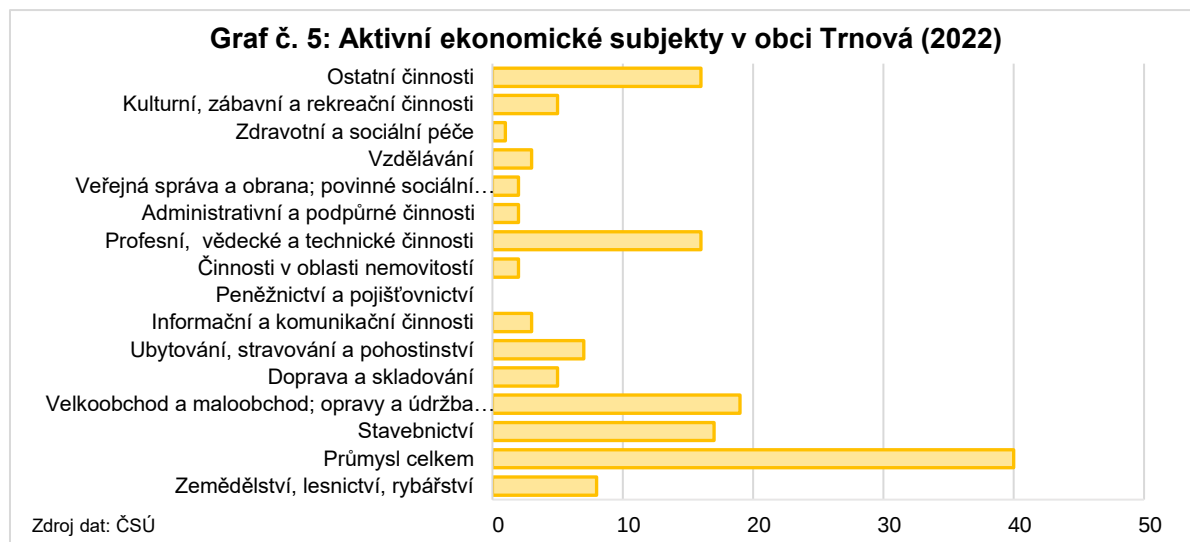
2.5. Ekonomika a trh práce

V roce 2021 žilo v obci 494 zaměstnaných osob a 131 OSVČ. V přepočtu na 100 obyvatel v produktivním věku připadá 25 zaměstnaných osob a 18 OSVČ. Většina zaměstnaných osob pracovala v sekundě (42 %) a terciě (38 %). Ve stejném roce bylo ekonomicky aktivních 55 osob starších 65 let a na mateřské nebo rodičovské dovolené bylo celkem 44 osob.

Přímo v obci Trnová pracuje necelých 19 % ze všech zaměstnaných osob. Ostatní za prací dojíždí nejčastěji do nedaleké Plzně (38 %) či Horní Břízy (8 %), Kaznějova (4 %) a Třemošné (3 %).

Nezaměstnanost v obci se pohybuje ve velmi nízkých hodnotách. K 30. 6. 2023 byl podíl nezaměstnaných pouze 1,8 % populace starší 15 let. Pokud by se započítali jen skutečně dosažitelní uchazeči o zaměstnání, pak by byl jejich podíl nižší o půl procentního bodu. Vzhledem k počtu dostupných volných pracovních míst připadá na jedno volné místo 1,6 uchazeče o zaměstnání.

V obci působí 149 aktivních ekonomických subjektů. Většina z nich jsou OSVČ (131), ostatní pak obchodní společnosti. Zaměření ekonomické aktivity všech subjektů zobrazuje graf č. 5.

2.6. Přírodní podmínky

Okolí obce je poměrně hojně zalesněno, zejména na západ od zastavěné části Trnové a v okolí sídla Vísky se nachází rozlehlé lesní porosty tvořené zejména jehličnatými lesy. Obcí protéká potok Bělá. Dominantou obce je 12 hektarový rybník Vísecký, na mapách zaznamenaný pod názvem Hamr. Tato vodní plocha v současné době slouží k rekreačnímu využití, sportovnímu rybaření a je významnou zásobárnou vody pro hornobřízské keramické závody.

Trnová leží v Hornobřízské pahorkatině. Nejvyšší bod s 452 m. n. m. se nachází v lese severně od zástavby a nadmořská výška zastavěné části se pohybuje mezi 390 a 425 m. Tvar reliéfu je zde silně ovlivněn povrchovou těžbou kaolinu a naváženými pískovými haldami v okolí Vísek.

3. Strategická část

Strategie obce Trnová se opírá o provedenou Analýzu obce Trnová, která shrnuje všechny podstatné složky života v obci a jeho rozvojové příležitosti a možná ohrožení. Na základě těchto poznatků velmi stručně shrnutých v analytických východiscích strategie byla zpracována strategická část Strategie rozvoje obce Trnová.

Návrh strategické části vychází z tzv. vize, což je velmi stručně formulovaný ideální obraz obce reálně dosažitelný na konci plánovacího období. Vize postihuje pouze nejdůležitější aspekty cílového stavu. Na základě vize je pak možné definovat hlavní cíl, který opět stručně vystihuje způsob, jak je možné vize dosáhnout.

Podobně jsou od hlavního cíle a na základě poznání hlavních problémových a rozvojových témat, tzv. strategických oblastí, odhalených v analýze odvozeny strategické a specifické cíle rozvoje obce. Spolu s hlavním cílem představuje tzv. soustavu cílů, která je uspořádána hierarchicky. Teprve na soustavu cílů navazuje opět hierarchicky uspořádaná soustava nástrojů, tj. opatření a konkrétní aktivity.

V souladu se zvoleným přístupem tvorby strategie je také členěna strategická část Strategie rozvoje obce Trnová. Nejprve je uvedena vize a hlavní cíl, následuje přehled soustavy cílů a nejobsáhlejší část představuje popis cílů, a to jak strategických, tak specifických, včetně opatření a k nim příslušejících aktivit.

Vize obce Trnová

Trnová je obec atraktivní pro rodiny s dětmi i další obyvatele a návštěvníky. Obec vyniká dobrou nabídkou občanské vybavenosti a aktivní spolkovou činností. Otevřená obec Trnová využívá svoji polohu v zázemí krajského centra k rozvoji vztahů v širším okolí.

Hlavní cíl

Využít hodnoty, polohu a vztahy ke zvýšení atraktivity obce Trnová pro obyvatele i návštěvníky.

Soustava cílů

Strategická oblast 1: Bydlení a sociální klima

Strategický cíl: Vytvořit atraktivní prostředí a nabídku bydlení pro rodiny s dětmi a další obyvatele

Specifické cíle: Připravit nové lokality a objekty pro bydlení
Doplnit nabídku veřejných služeb
Zvýšit pocit sounáležitosti a bezpečí obyvatel obce

Opatření: Koncepční příprava rozvoje bydlení

Návrh aktivit:

- stanovení územních priorit bytové výstavby
- zpracování územních studií pro rozvojové plochy na základě stanovených priorit

Opatření: Rozvoj infrastruktury zdravotních a sociálních služeb

Návrh aktivit:

- zajištění působení terénní sociální služby „pečovatelská služba“ pro vybrané klienty v obci
- spolupráce se subjektem Residence Trnová (poskytovatel služby Domov se zvláštním režimem) při zajištění péče vybraným klientům v obci

Opatření: Vytvoření kvalitního prostředí pro vzdělávání

Návrh aktivit:

- vybudování nové infrastruktury pro předškolní vzdělávání a s tím související navýšení kapacity (dětská skupina, další třída mateřské školy)
- revitalizace areálu Integrované základní školy a Mateřské školy Trnová – přístavba multifunkčního objektu (nové učebny, tělocvična, kabinet) a rekonstrukce stávající kuchyně a jídelny

Strategická oblast 2: Volný čas

Strategický cíl: Rozšířit možnosti aktivního trávení volného času obyvatel

Specifické cíle: Doplnit infrastrukturu pro volný čas

Rozšířit nabídku volnočasových aktivit pro veřejnost

Opatření: Rekonstrukce kulturních zařízení

Návrh aktivit:

- demolice stávajícího kulturního domu a jeho následná nová výstavba
- revitalizace objektu č.p.2 roubená chalupa (kulturní památka rejst. č. ÚSKP 51949/4-5273)

Strategická oblast 4: Doprava

Strategický cíl: Zkvalitnit dopravní infrastrukturu a zvýšit atraktivitu veřejné dopravy na území obce

Specifické cíle: Zlepšit dopravu ve obce

Zlepšit stav komunikací na území obce

Zvýšit bezpečnost silničního provozu

Opatření: Zvýšení kvality dopravní infrastruktury v obci

Návrh aktivit:

- vybudování průtahu obcí vč. chodníků ve dvou etapách
- vybudování přívaděče ze směru od Horní Břízy do lokality RD55 a eliminace průjezdu centrální částí

Opatření: Opravy a rekonstrukce komunikací v nevyhovujícím stavu

Návrh aktivit:

- rekonstrukce komunikace MK01
- vybudování místních komunikací v lokalitě RD55
- rekonstrukce komunikací v pasportu obce

Opatření: Realizace úprav pro bezpečnost chodců a cyklistů

Návrh aktivit:

- vybudování cyklostezky „Podél potoka Bělá“ (spojení s Horní Břízou)
- vybudování cyklostezky „Po stopách kaolinu“ (spojení s Nevřením)

Strategická oblast 6: Životní prostředí

Strategický cíl: Zlepšit životní prostředí obyvatel

Specifické cíle: Rozšířit a zkvalitnit plochy obecní zeleně

Zvýšit kvalitu a četnost krajinných prvků Zvýšit ochranu obce před povodněmi

Rozšířit infrastrukturu čistírny odpadních vod

Opatření: Rozšířit a zkvalitnit plochy obecní zeleně

Návrh aktivit:

- výsadba zeleně v lokalitě RD55

Opatření: Revitalizace vodních toků a ploch

Návrh aktivit:

- revitalizace jezírka – podpora zadržování vody v krajině

Opatření: Rozšířit infrastrukturu čistírny odpadních vod

Návrh aktivit:

- zvýšení kapacity čistírny odpadních vod